

מלכות בית דוד וקידוש לבנה!

Sanhedrin 41b-42a

R. Aha b. Hanina also said in the name of R. Assi in R. Johanan's name: Whoever pronounces the benediction over the new moon in its due time welcomes, as it were, the presence of the Shechinah: for one passage states, This month; whilst elsewhere it is said, This is my God, and I will glorify Him.

In the school of Rabbi Ishmael it was taught: Had Israel inherited no other privilege than to greet the presence of their Heavenly Father once a month, it were sufficient.

Abaye said: Therefore we must recite it standing.

Meremar and Mar Zutra allowed themselves to be carried on the shoulders when they pronounced the blessing.

Rab Judah, who gives it thus: Praised etc. who created the Heavens with His word, and all their hosts with the breath of His mouth. He appointed unto them fixed laws and times, that they should not change their ordinance. They rejoice and are glad to do the will of their Creator. **They work truthfully, for their action is truth.** The moon He ordered that she should renew herself as a **crown of beauty for those whom He sustains from the womb, and who will, like it, be renewed in the future.** and magnify their Maker in the name of the glory of His kingdom. Blessed art Thou, O Lord, who renewest the moons.

ומברך... ואומר שלש פעמים: סימן טוב תהיה לכל ישראל ברוך יוצרך וכו'. הגה: ורוקד ג' פעמים כנגדה ואומר: כס שאני רוקד כו' ואומר: תפול עליהם וגו' ולמפרע: כאזן ידמו כו' ג' פעמים, ויאמר לחזירו ג"פ: שלום עליך, ומשיב הוא כשואל (טור). ונהגין לומר: דוד מלך ישראל חי וקיים, שמלכותו נמשל ללבנה ועתיד להתחדש כמותה וכנסת ישראל תחזור להתדבק בצעלה שהוא הקב"ה, דוגמת הלבנה המתחדשת עם החמה שנאמר: שמש ומגן ה' (תהלים פז, יב) ולכך עושין שמחות ורקודין בקידוש החדש דוגמת שמחת נשואין. (בחי פקס וישב וד"ע).

7. גמ' ראש השנה כה.

רבי חייא חזייה לסיהרא דהוה קאי בצפרא דעשרים ותשעה, שקל קלא פתק ביה, אמר: לאורתא בעינן לקדושי בך, ואת קיימת הכא? זיל איכסי! אמר ליה רבי לרבי חייא: זיל לעין טב וקדשיה לירחא, ושלח לי סימנא: **דוד מלך ישראל חי וקים.**

8. רש"י שם

זיל לעין טב וקדשיה - דואג היה שלא ירננו עליו בני עירו כשיקדשו למחר, לפי שראו הישנה כל יום עשרים ותשעה, וסלק תלונותם מעלי, ומורי פירש: שגזרו גזרה במקומו שלא יקדשו את החדש. **דוד מלך ישראל - נמשל ללבנה,** שנאמר בו (תהלים פט) כסאו כשמש נגדי כירח יכון עולם.

עיי' ירמיהו לג: יד-יט

9. רש"י ירמיהו פרק לג פסוק כה

(כה) אם לא בריתי וגו' - אי אפשר שלא יתקיים הברית שכרתי ליום ולילה להיות בעתם ואי אפשר לחוקות שמים וארץ ליבטל כאלו לא שמתים גם זרע יעקב וגו' ורבותינו דרשוהו לענין ברית התורה ללמוד מכאן שבשביל התורה נבראו שמים וארץ אך אין המדרש מיושב על סדר המקראות:

1. סנהדרין דף מא: מב.

ואמר רבי אחא בר חנינא אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן: כל המברך על החדש בזמנו - כאילו מקבל פני שכינה, כתיב הכא: +שמות י"ב+ החדש הזה וכתוב התם +שמות ט"ו+ זה אלי ואנוהו.

תנא דבי רבי ישמעאל: אילמלא (לא) זכו ישראל אלא להקביל פני אביהן שבשמים כל חדש וחדש - דיים. אמר אביי: הלכך נימרינהו מעומד.

מרימר ומר זוטרא מכתפי (אהדדי), ומברכי.

...דאמר רב יהודה: ברוך [וכו'] אשר במאמרו ברא שחקים וברוח פיו כל צבאם חק וזמן נתן להם שלא ישנו את תפקידם ששים ושמים לעשות רצון קונם **פועלי אמת שפעולתן אמת ולבנה אמר שתתחדש עטרת תפארת לעמוסי בטן שהן עתידין להתחדש כמותה ולפאר ליוצרים על שם כבוד מלכותו ברוך אתה ה' מחדש חדשים**

2. נוסח ברכת קידוש לבנה

בא"י אמ"ה אֲשֶׁר בְּמֵאֲמְרוֹ בְּרָא שְׁחָקִים. וּבְרוּחַ פִּיּוֹ פָּלַ צְבָאָם. חֶק וּזְמַן נָתַן לָהֶם שְׁלֹא יִשְׁנוּ אֶת תְּפִקִּידָם. שְׁשִׁים וּשְׁמֵחִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם. **פועל אמת שפעולתו אמת.** וְלִלְבְּנָה אָמַר שֶׁתִּתְחַדֵּשׁ. **עטרת תפארת לעמוסי בטן שהם עתידים להתחדש כמותה.** וּלְפָאֵר לְיוֹצְרָם עַל שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכוֹתָו: בא"י מְחַדֵּשׁ חֲדָשִׁים

Blessed are You, Hashem, our God, King of the Universe, Who with His utterance created the heavens, and with the breath of His mouth, all their host. Law and season did He give them, that they not deviate from their set function. They are glad and rejoice to do the will of their Possessor —**the Worker of truth Whose work is true.** The moon He directed to renew itself— **a crown of glory to those who are borne by him from the womb, who are also destined to be renewed, and to glorify their Creator** for the Name of His glorious kingdom. Blessed are You, Hashem, Renewer of the months.

3. רש"י סנהדרין שם

פועלי אמת - הן שאינם משנים את סדרם.

4. תוספות סנהדרין שם

פועלי אמת - ... ואית דגרס **פועל אמת ואהקב"ה קאי** שבאמת ובידין מיעטה ולהכי קאמר בתר הכי וללבנה אמר שתתחדש.

5. מדרש תהלים (בובר) מזמור כב ד"ה [יב] יפה כלבנה

[יב] יפה כלבנה (שה"ש = שיר השירים = ו י). **למה נמשלו ישראל ללבנה,** מה לבנה שולטת ביום ובלילה, כך ישראל שולטין בעולם הזה ובעולם הבא, יכול יהיו חסירין כלבנה הזו שהיא חסרה בכל חודש, תלמוד לומר ברה כחמה (שם שם /שיר השירים ו'), מה חמה שלימה, אף ישראל שלימין במצות.

6. שולחן ערוך אורח חיים סימן תכו

סעיף ב: אין מברכין על הירח אלא **במוצאי שבת כשהוא מבושם ובגדיו נאים**... ותולה עיניו ומיישר רגליו

14. דברים רבה (וילנא) פרשה ה ד"ה טו ד"א וקראת
ד"א גדול השלום שאין הקב"ה מבשר את ירושלים שיהיו נגאלים אלא בשלום שנאמר + ישעיהו ני"ב + משמיע שלום וגו',

15. ישעיהו ט:ו
לְמַרְבֵּה הַמְּשֻׁרָה וּלְשָׁלוֹם אֵין קֶץ עַל כֶּסֶף דָּוִד וְעַל מַמְלַכְתּוֹ
לְהַכִּין אֶתֶּה וּלְסַעֲדָהּ בְּמִשְׁפָּט וּבְצַדִּיקָה מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם
קִנְיַת ה' צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה זֹאת: ס

16. במדבר רבה (וילנא) פרשה יא ד"ה ז ישא ה'
ר' נתן אומר וישם לך שלום שלום זה שלום מלכות בית דוד (ישעיה ט) למרבה המשרה ולשלום אין קץ

10. פסיקתא רבתי (איש שלום) פרשה טו

[החודש הזה וגו'] א"ר ברכיה (גאלת בזרוע עמד) החודש הזה לכם, כְּיָרַח לְכֹן עוֹלָם (תהלים פט), כהדין סיהרא אם זכיתם אתם מונין למליאתו ואם לאו אתם מונין לפגמו, [זכיתם] הרי אתם מונין למליאתו, אברהם, יצחק, יעקב יהודה, פרץ, חצרון, רם, עמינדב, נחשון, שלמון, בועז, עובד, ישי, דוד, שלמה, וישב שלמה על כסא ה' למלך (דה"א כ"ט כ"ג) הא סיהרא על מליאתה, לא זכיתם אתם מונין לפגמו, רחבעם, אביה, אסא, יהושפט, יהורם, אחזיה, יואש, אמציה, עוזיהו, יותם, אחז, יחזקיהו, מנשה, אמון, יאשיהו, צדקיהו, ואת עיני צדקיהו עור (מל"ב כ"ה ז) הא סיהרא על פיגמה.

11. מלכי בית דוד:	
1. אברהם	1. רחבעם
2. יצחק	2. אביה
3. יעקב	3. אסא
4. יהודה	4. יהושפט
5. פרץ	5. יהורם
6. חצרון	6. אחזיה
7. רם	7. יואש
8. עמינדב	8. אמציה
9. נחשון	9. עוזיהו
10. שלמון	10. יותם
11. בועז	11. אחז
12. עובד	12. יחזקיהו
13. ישי	13. מנשה
14. דוד	14. אמון
15. שלמה	15. יאשיהו
(יהיקים/יהויכין) ? צדקיהו (עור)	

12. פרקי דוד

ח-י' הרחבת גבולות הארץ עד הפרת!
יא-יב פר' בת-שבע = החטא!!
יג אמנון ותמר, רצח אמנון, וגלות אבשלום
יד אבשלום חוזר – מכין את המרד!
טו מרד אבשלום – גלות דוד מירושלים!
טז בריחת דוד - אבשלום מולך בירושלים!
יז-יח מלחמה בין דוד ואבשלום – מות אבשלום
יט-כ דוד חוזר לירושלים (סוף הספר!)

13. בני יהושפט

דהי"ב פרקים כא, כב, כג
מל"ב ח:כה-כט, ט:כז, יא:א-ג

- יהושפט
- יהורם = עתליה
- יהואחז (=אחזיה)
- (הפיכת יהוא - עתליטה מולכת על יהודה!)
- יואש